

تأثیر آموزش خودمراقبتی بر کیفیت زندگی بیماران مبتلا به نارسایی قلبی

*حبیب اله رضایی لویه^۱، اصغر دالوندی^۲، محمد علی حسینی^۳، مهدی رهگذر^۴

چکیده

هدف: نارسایی قلبی یکی از شایع‌ترین اختلالات قلبی - عروقی بوده و به عنوان یک اختلال مزمن، پیشرونده و ناتوان کننده مطرح می‌باشد. کیفیت زندگی در بیماران مبتلا به نارسایی قلبی پایین است. یکی از روش‌های ارتقادهنده کیفیت زندگی، آموزش خودمراقبتی می‌باشد. هدف مطالعه حاضر تعیین تأثیر آموزش خودمراقبتی بر کیفیت زندگی بیماران مبتلا به نارسایی قلبی می‌باشد.

روش بررسی: در این مطالعه نیمه تجربی ۱۲۶ بیمار مبتلا به نارسایی قلبی از بین مراجعه کنندگان به بیمارستان قلب و عروق شهید رجایی تهران مطابق معیارهای تحقیق انتخاب و با روش بلوک‌های تبدیل شده تصادفی به طور مساوی در دو گروه مداخله و کنترل قرار گرفتند. ابزار گرد آوری داده‌ها شامل فرم مشخصات دموگرافیک، پرسشنامه کیفیت زندگی بیماران مبتلا به نارسایی قلب و "پرسشنامه اروپایی رفتار مراقبت از خود بیماران نارسایی قلبی" بود. بیماران گروه مداخله در شش گروه ده نفری جهت آموزش قرار گرفته و در ۴ تا ۶ جلسه آموزش دیدند و در نهایت بسته آموزشی در اختیار این بیماران قرار گرفت. طول مدت جلسات ۳۰ تا ۴۵ دقیقه بود. برای تحلیل داده‌ها از آزمون‌های تی زوجی و مستقل، کای اسکور، کلموگروف - اسمیرنوف، لیون و آنالیز کوواریانس استفاده شد.

یافته‌ها: میانگین کیفیت زندگی، ($P=0/214$) و خودمراقبتی ($P=0/795$) بین گروه مداخله و کنترل قبل از انجام مداخله تفاوت معنادار نداشت، ولی بعد از مداخله تفاوت دو گروه در این ۲ متغیر معنادار شد ($P<0/001$). میانگین ابعاد اقتصادی - اجتماعی، روانی، جسمی - فعالیت و سلامت عمومی کیفیت زندگی بین دو گروه بعد از انجام مداخله تفاوت معنادار داشت ($P<0/001$). کیفیت زندگی ($P=0/145$) و رفتارهای مراقبت از خود ($P=0/431$) در گروه کنترل قبل و بعد از مداخله تفاوت معنادار نداشت، ولی در گروه مداخله این متغیرها بعد از مداخله نسبت به قبل از آن تفاوت معناداری یافته بود ($P<0/001$).

نتیجه گیری: نتایج مطالعه نشان داد که آموزش خودمراقبتی بر کیفیت زندگی بیماران مبتلا به نارسایی قلبی مؤثر می‌باشد و توصیه می‌شود به عنوان یکی از روش‌های اثربخش و غیر دارویی، جهت ارتقاء کیفیت زندگی این بیماران به کار برده شود.

کلید واژه‌ها: کیفیت زندگی / نارسایی قلبی / آموزش خودمراقبتی

۱- کارشناس ارشد پرستاری بهداشت جامعه، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
۲- دانشجوی دکتری علوم سالمندی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
۳- دکتری آموزش عالی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
۴- دکتری آمار زیستی، استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

تاریخ دریافت مقاله: ۸۶/۶/۱۷

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۷/۱۲/۲۰

* آدرس نویسنده مسئول:

تهران، انتهای بزرگراه نیایش، بیمارستان قلب و عروق شهید رجایی، بخش داخلی

تلفن: ۲۳۹۲۲۵۶۰

*E-mail: h_rezaei1386@yahoo.com